

Udskriftsdato: 24. december 2025

2022/2 LSF 87 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om indsamling m.v. (Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning, øgede kontrolmuligheder m.v.)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2022-709-0351

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indsamling m.v.

(Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning, øgede kontrolmuligheder m.v.)

§ 1

I lov om indsamling m.v., jf. lov nr. 511 af 26. maj 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 81 af 30. januar 2019 og lov nr. 105 af 4. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamlingsnævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse efter stk. 1, hvis nævnet, efter tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter 1. pkt.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

2. § 9, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»1 af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet.«

3. I § 9, stk. 1, indsættes som 5. pkt.:

»Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden om IT og digital udvikling.«

4. I § 10, stk. 5, indsættes før nr. 1 som nyt nummer:

»1) hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde,«.

Nr. 1-4 bliver herefter nr. 2-5.

5. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »3« til: »4«.

6. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 13 a. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter denne lov skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.«

7. § 15, stk. 1, affattes således:

»Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.«

8. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling, og at indsendelse af regnskaber skal ske ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

9. I § 16, stk. 1, ændres »§ 3, stk. 1 og 3,« til: »§ 3, stk. 1 og 4,«.

§ 2

I lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 15, ophæves.

2. § 3, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 2-3.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2023.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Afslag på ansøgning om og tilbagekaldelse af tilladelse efter indsamlingslovens § 3

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

2.2.2.1 Indsamlingsnævnets sammensætning

.

2.2.2.2 Indsamlingsnævnets opgaver

.

2.2.2.3 Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene

.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1 Indsamlingsnævnets sammensætning

.

2.2.3.2 Indsamlingsnævnets opgaver

.

2.2.3.3 Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene

.

2.3. Digital indberetning af regnskaber

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.4. Afskaffelse af krav om flere ansvarlige og medansvarlige

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

2.4.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Den digitale udvikling ændrer løbende spillereglerne for myndigheder, der skal navigere på områder, der konstant påvirkes af de nye muligheder, fremgangsmåder m.v. På indsamlingsområdet foregår en stor del af indsamlingerne f.eks. nu på internettet. Udviklingen stiller nye krav til Indsamlingsnævnets varetagelse af nævnets opgaver.

På denne baggrund foreslås en række ændringer af lov om indsamling m.v. (herefter indsamlingsloven), som skal understøtte kontrollen og tilsynet på indsamlingsområdet i lyset af den teknologiske udvikling.

For det første gives Indsamlingsnævnet mulighed for at meddele afslag på en ansøgning om en etårig indsamlingstilladelse efter indsamlingslovens § 3, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Muligheden for at meddele afslag skal forhindre, at den samme indsamler gentagne gange overtræder indsamlingsloven. Indsamlingsnævnet vil desuden kunne tilbagekalde allerede meddelte tilladelser under de samme omstændigheder.

For det andet udvides Indsamlingsnævnets kompetence, så nævnet kan træffe afgørelse om, hvorvidt en indsamling er omfattet af indsamlingsloven, hvilket forventes at smidiggøre nævnets sagsbehandling til gavn for borgerne, ligesom nævnet får mulighed for at fastlægge praksis for lovens anvendelsesområde.

For det tredje ændres Indsamlingsnævnets sammensætning, så nævnet tilføres særlig viden om IT og digital udvikling. En meget stor del af indsamlingerne sker udelukkende eller næsten udelukkende på internettet, f.eks. gennem sociale medier, indsamlingsplatforme og streamingtjenester, og der er behov for at tilpasse nævnets sammensætning, så den afspejler denne udvikling og tager højde for, at nævnet er sammensat af de rette kompetencer på indsamlingsområdet.

For det fjerde lettes Indsamlingsnævnets behandling af oplysninger. Det gøres således muligt at indføre regler om obligatorisk brug af en digital løsning til indsendelse af ansøgninger og regnskaber. Muligheden for en øget automatiseret behandling af oplysningerne i regnskabet vil kvalificere og understøtte en risikobaseret efterfølgende manuel kontrol af regnskaberne.

Endelig indeholder lovforslaget en ny bestemmelse om, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter indsamlingsloven skal være anlagt inden for en 6 måneders frist. Forslaget har til formål at sikre hensynet til, at der efter en periode ikke kan rejses tvivl om rigtigheden af en afgørelse truffet efter indsamlingsloven.

Lovforslaget er en delvis genfremsættelse af et tidligere lovforslag, som blev fremsat den 5. oktober 2022, jf. Folketingstidende 2022-23 (1. samling), A, L 6 som fremsat. Det fremhæves, at et initiativ om at undtage belønningsbaseret crowdfunding fra indsamlingslovens anvendelsesområde i modsætning til det tidligere fremsatte lovforslag ikke indgår i lovforslaget, ligesom datoen for ikrafttræden er ændret.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Afslag på ansøgning om og tilbagekaldelse af tilladelse efter indsamlingslovens § 3

2.1.1. Gældende ret

Efter indsamlingslovens § 3, stk. 1, kan en indsamling først iværksættes, når Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til indsamlingen. Ved ansøgning om tilladelse skal formålet med indsamlingen anføres. Ansøgningen skal desuden indeholde en række oplysninger, som er nærmere beskrevet i bekendtgørelse nr. 160 af 26. februar 2020 om indsamling m.v. (herefter indsamlingsbekendtgørelsen).

Indsamlingsnævnet kan hos en indsamler eller hjælpeorganisation kræve yderligere oplysninger til belysning af en ansøgning, jf. indsamlingslovens § 12.

I forbindelse med indgivelse af en ansøgning om tilladelse til indsamling skal der betales et beløb på 1.200 kr. (2023-niveau), jf. indsamlingslovens § 14, stk. 1, nr. 1. Beløbet tilbagebetales, hvis ansøgningen ikke imødekommes, jf. stk. 2.

Indsamlingsnævnet foretager herefter en vurdering af, om de formelle betingelser for meddelelse af tilladelse er opfyldt. Hvis betingelserne er opfyldt, meddeler Indsamlingsnævnet indsamleren en tilladelse.

Indsamlingsnævnets tilladelse til en indsamling har gyldighed i 1 år, medmindre det fremgår af tilladelsen, at den er afgrænset til en kortere periode, jf. indsamlingslovens § 3, stk. 2.

Indsamlingsnævnet kan tilbagekalde en indsamlers tilladelse til at foretage indsamling, hvis indsamleren har gjort sig skyldig i gentagne overtrædelser af god indsamlingsskik, jf. indsamlingslovens § 11, stk. 4.

Indsamlingsnævnet kan derudover tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse til at foretage indsamling efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Indsamlingsnævnet giver tilladelse til indsamling for 1 år eller kortere, hvis det angivne formål er lovligt, og de formelle betingelser, herunder betaling af gebyr efter lovens § 14, stk. 1, nr. 1, er opfyldt.

Indsamlingsnævnet har imidlertid ikke mulighed for at afslå en ansøgning om tilladelse i situationer, hvor ansøgeren ved tidligere indsamlinger har overtrådt indsamlingsloven eller -bekendtgørelsen, f.eks. ved ikke at indsende regnskab eller ved at anvende indsamlede midler i strid med det formål, der er angivet i ansøgningen.

Indsamlere, der gentagne gange er politianmeldt for manglende indsendelse af regnskab i forbindelse med tidligere indsamlinger, kan derfor opnå ny indsamlingstilladelse, ligesom en indsamler, der tidligere er blevet politianmeldt for at have anvendt indsamlede midler i strid med det tilladte indsamlingsformål, har mulighed for at få en ny tilladelse til indsamling.

Indsamlingsnævnet bør have mulighed for at meddele afslag på en ansøgning om tilladelse, når forhold vedrørende en tidligere indsamling indikerer, at indsamlingslovgivningen ikke vil blive overholdt i forbindelse med fremtidige indsamlinger.

Indsamlingsnævnet bør tilsvarende – ud over den eksisterende adgang til tilbagekaldelse efter § 11, stk. 4 – have en lovbestemt adgang til at tilbagekalde allerede meddelte tilladelser i alle tilfælde, hvor Indsamlingsnævnet efterfølgende bliver bekendt med sådanne forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at Indsamlingsnævnet ofte først kan konstatere, at indsamlingslovgivningen er overtrådt, når regnskabet for den pågældende indsamling modtages op til 6 måneder efter indsamlingens afslutning. Det betyder, at Indsamlingsnævnet ikke nødvendigvis vil have kendskab til ansøgerens tidligere overtrædelser af lovgivningen, når nævnet modtager en ansøgning om tilladelse til en ny indsamling fra samme ansøger.

Ændringerne skal samlet set bidrage til, at den samme indsamler – eller kreds af indsamlere – ikke gentagne gange overtræder indsamlingslovgivningen.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt.

Det foreslås endvidere, at Indsamlingsnævnet kan tilbagekalde en allerede tildelt tilladelse, når der foreligger sådanne forhold, der vil kunne begrunde et afslag på en ansøgning om tilladelse.

Det forudsættes i den forbindelse, at indsamlinger, hvis tilladelse er blevet tilbagekaldt, vil blive fjernet fra Indsamlingsnævnets offentlige tilgængelige liste over godkendte indsamlinger.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.2. Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver

2.2.1. Gældende ret

Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver fremgår af indsamlingslovens kapitel 5 (§§ 9-13) og bekendtgørelse nr. 895 af 18. juli 2014 med senere ændringer om forretningsorden for Indsamlingsnævnet (herefter Indsamlingsnævnets forretningsorden).

Indsamlingsnævnet består af en formand, der skal være jurist, og yderligere fem medlemmer. 2 af medlemmerne beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, jf. lovens § 9, stk. 1. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, skal have særlig indsigt i forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Medlemmerne og stedfortrædere for disse, der udpeges efter samme regler, beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted, jf. stk. 2.

Indsamlingsnævnet blev oprettet ved indsamlingsloven fra 2014, hvor opgaverne på indsamlingsområdet blev overført fra politiet til nævnet. Udvalget om revision af reglerne om offentlige indsamlinger (herefter udvalget) fandt det på baggrund af nævnets foreslåede arbejdsopgaver ikke nødvendigt, at formanden skulle være dommer. Udvalget lagde herudover afgørende vægt på, at indsamlingsorganisationerne selv blev repræsenteret i nævnet. Udvalget fandt det endvidere af væsentlig betydning, at offentligheden og erhvervslivet blev repræsenteret på lige fod med indsamlingsorganisationerne, idet lovens ordning i høj grad er udtryk for en afvejning af hensynene til indsamlingsorganisationerne, befolkningen og erhvervslivet. Endelig fandt udvalget, at nævnet burde have en begrænset størrelse for at sikre en smidig sagsbehandling og undgå en for dyr drift, jf. betænkning nr. 1532/2012 om indsamlinger, side 112-113.

På baggrund af kritik fra The Financial Action Task Force (herefter FATF) blev Indsamlingsnævnets

sammensætning ændret i 2020, således at nævnet blev udvidet med et ekstra medlem indstillet af Rigspolitiet. Ændringen blev gennemført for at styrke nævnets kompetencer og gøre Indsamlingsnævnet bedre i stand til at varetage opgaven med at identificere mulige tilfælde af hvidvask eller terrorfinansiering.

Indsamlingsnævnet fører tilsyn og træffer afgørelser i sager om tilladelse til at foretage indsamlinger, tilladelse til anvendelse af indsamlede midler til andre formål end angivet i ansøgningen, overtrædelse af god indsamlingsskik og ændring af navnet på en indsamling eller angivelse af et andet navn på den indsamler, der står bag indsamlingen, hvis navnet giver anledning til forveksling med en eksisterende indsamling, jf. lovens § 10, stk. 5.

De nærmere regler om Indsamlingsnævnets sammensætning og opgaver er udmøntet i Indsamlingsnævnets forretningsorden, som er fastsat af justitsministeren efter forhandling med nævnet i medfør lovens § 13, stk. 2.

Det fremgår af forretningsordenens § 11, stk. 3, at nævnet er beslutningsdygtigt, når mindst 3 af dets medlemmer er til stede. Nævnets beslutninger træffes efter stemmeflertal, og i tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende, jf. forretningsordenens § 11, stk. 4.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

2.2.2.1. Indsamlingsnævnets sammensætning

Den digitale udvikling har medført, at indsamlinger i et stort omfang foregår på internettet. Indsamlinger foregår ofte gennem forskellige digitale tjenester som f.eks. sociale medier, indsamlingsplatforme og streamingtjenester.

Den praktiske anvendelse af indsamlingslovgivningen kræver på den baggrund en mere indgående teknologisk forståelse. Anvendelsen af digitale tjenester til indsamlinger rejser spørgsmål i forhold til bl.a. forståelsen af, hvordan opfordringen til at yde bidrag fremsættes, af hvem opfordringen fremsættes, samt hvordan indsamlingen foregår.

Indsamlingsnævnets behandling af sager, der kræver teknologisk indsigt og forståelse, vil kunne lettes ved tilføjelse af kompetencer på det teknologiske område, ligesom kompetencerne vil bidrage til kontrollen på området.

På den baggrund finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at styrke Indsamlingsnævnets kompetencer inden for IT og digital udvikling.

De bagvedliggende hensyn ved Indsamlingsnævnets sammensætning er et hensyn til en smidig sagsbehandling i nævnet, og at der skal være en ligelig repræsentation af indsamlingsorganisationerne, offentligheden og erhvervslivet henset til, at lovens ordning i høj grad er udtryk for en afvejning af hensynene til indsamlingsorganisationerne, befolkningen og erhvervslivet. Der er på nuværende tidspunkt ikke nogen ligelig repræsentation i nævnet, idet indsamlingsorganisationerne er repræsenteret med 2 medlemmer, mens offentligheden og erhvervslivet alene er repræsenteret med 1 medlem hver. Der er desuden et sammenfald mellem de interessenter, som repræsenteres af indsamlingsorganisationernes repræsentanter og erhvervslivets repræsentant, idet en række af de indsamlingsorganisationer, som repræsenteres af ISOBRO, også er medlemmer af Civilsamfundets Brancheforening, som er medlem af Dansk Erhverv.

Justitsministeriet finder derfor, at der samtidig med styrkelsen af Indsamlingsnævnets kompetencer bør skabes en balance i nævnets sammensætning, der i højere grad tager hensyn til den ligelige repræsentation af de forskellige interesser. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at et af de medlemmer, der er beskikket efter indstilling fra ISOBRO, i stedet bør være et medlem, der er beskikket efter

indstilling fra Erhvervsministeriet, idet det samtidig forudsættes, at medlemmet har særlig viden inden for IT og digital udvikling.

2.2.2.2. Indsamplingsnævnets opgaver

Indsamplingsnævnet træffer afgørelser i bl.a. sager om tilladelse til at foretage indsamlinger, men nævnet har ikke kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt indsamlinger er omfattet af lovens anvendelsesområde. Indsamplingsnævnet kan således alene vejlede om, hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Den generelle retssikkerhed for de borgere, organisationer m.v., som foretager indsamlinger, kan dog styrkes, hvis Indsamplingsnævnet får afgørelseskompetence og med afsæt heri kan udmønte praksis for lovens anvendelsesområde. Behovet for at fastlægge lovens anvendelsesområde gennem straffesager ved domstolene bliver dermed mindsket.

Det er derfor Justitsministeriets vurdering, at Indsamplingsnævnet bør tillægges kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

2.2.2.3. Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamplingsnævnets afgørelser for domstolene

Indsamplingsloven indeholder ikke i dag en søgsmålsfrist for indbringelse af afgørelser truffet af Indsamplingsnævnet for domstolene. Det er dog hensigtsmæssigt, at der efter en vis periode ikke kan rejses tvivl om rigtigheden af en afgørelse truffet af Indsamplingsnævnet.

Justitsministeriet finder derfor, at der – sammen med udvidelsen af Indsamplingsnævnets kompetence til at træffe afgørelser – bør indsættes en søgsmålsfrist i indsamplingsloven. Denne kan passende fastsættes til 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Dette vil være i overensstemmelse med retstilstanden på en række andre områder, f.eks. miljøområdet, planområdet, byggereguleringen og skatteområdet.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Indsamplingsnævnets sammensætning

Det foreslås, at Indsamplingsnævnets sammensætning ændres, så nævnets medlemmer – ud over formanden – beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Indsamplingsorganisationernes Brancheorganisation, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk, Rigspolitiet og Erhvervsministeriet. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden inden for IT og digital udvikling.

Det nye medlem skal være sagkyndig inden for digital(e) udvikling og tendenser, herunder digitale betalingsløsninger og digital valuta, f.eks. kryptovaluta, samt håndteringen af disse. Medlemmet kan også besidde teknisk indsigt i opbygningen og funktionerne på forskellige typer af internetplatforme, herunder særligt på sociale medier og streamingtjenester.

Det forudsættes som hidtil, at Indsamplingsnævnets sekretariat sikrer, at der i sekretariatet er de fornødne faglige kompetencer, således at sekretariatets kontrol med indsamlinger styrkes, herunder kontrol med at indsamlede midler anvendes i overensstemmelse med de angivne (lovlige) formål.

De nærmere regler for Indsamplingsnævnets opgaver, herunder afstemningsregler, forudsættes fortsat fastlagt i Indsamplingsnævnets forretningsorden.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.2. Indsamplingsnævnets opgaver

Det foreslås endvidere at ændre Indsamplingsnævnets opgaver, så nævnet fremover kan træffe afgørelse om, hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Afgørelseskompetencen vil have den effekt, at den pågældende indsamler vil skulle ansøge om en indsamlingstilladelse efter indsamplingsloven, når Indsamplingsnævnet har truffet afgørelse om, at en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde. Hvis indsamleren ikke søger indsamlingstilladelsen, eller hvis indsamleren ikke sender de relevante oplysninger med indsamlingen, så der ikke kan meddeles en tilladelse, kan Indsamplingsnævnet anmelde indsamleren til politiet for overtrædelse af indsamplingslovens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1. Det vil herefter være op til domstolene som led i straffesagen at vurdere, om indsamplingsloven er overtrådt. Det forventes dog, at indsamlere i vidt omfang vil følge Indsamplingsnævnets afgørelse, og at der som følge heraf vil være færre straffesager om overtrædelse af indsamplingsloven.

Forslaget indebærer, at Indsamplingsnævnet vil have mulighed for at fastlægge praksis for, hvilke indsamlinger der vurderes at være omfattet af indsamplingsloven. I dag fastlægges praksis af domstolene som led i prøvelsen af straffesager.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.3. Søgsmålsfrist for indbringelse af Indsamplingsnævnets afgørelser for domstolene

Det foreslås endvidere at indføre en søgsmålsfrist i indsamplingsloven, så søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven skal være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Søgsmålsfristen fastsættes til 6 måneder, da det forventes at give borgere og virksomheder tilstrækkelig tid til at overveje, hvorvidt der er et ønske om at indbringe Indsamplingsnævnets afgørelse for domstolene. Søgsmålsfristen vil gælde for samtlige afgørelser, som Indsamplingsnævnet træffer efter loven. Den foreslåede søgsmålsfrist skal særligt ses i lyset af, at en indsamlingstilladelse efter indsamplingslovens § 3 maksimalt gælder i 1 år.

Søgsmålsfristen beregnes fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt den pågældende borger eller virksomhed.

Indsamplingsnævnet skal oplyse i afgørelsen, hvis afgørelsen er omfattet af en søgsmålsfrist, jf. forvaltningslovens § 26. Dette gælder, uanset om afgørelsen meddeles mundtligt eller skriftligt.

Overskridelse af søgsmålsfristen vil som udgangspunkt medføre, at sagen afvises ved domstolene.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

2.3. Digital indberetning af regnskaber

2.3.1. Gældende ret

Indsamplingsnævnet fører tilsyn med, at indsamlinger foretages i overensstemmelse med indsamplingsloven, og nævnet fører en offentligt tilgængelig fortegnelse over godkendte indsamlinger efter § 3, stk. 1, og de organisationer, der er omfattet af § 4, stk. 1, samt godkendte hus- og gadeindsamlinger, jf. lovens § 10, stk. 1. Indsamplingsnævnet fører tilsyn med, at de indsamlede midler er anvendt i overensstemmelse med det formål, der er angivet i ansøgningen, og at formålet er lovligt, jf. stk. 2.

Indsamplingsnævnet kan kræve yderligere oplysninger fra en indsamler eller en indsamlende organisation i forbindelse med kontrol af et regnskab, jf. indsamplingsbekendtgørelsens § 8, stk. 6, § 9, stk. 4, og § 10, stk. 5.

Ved lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger (Indsamlinger blandt juridiske personer, testamentariske dispositioner m.v.) blev der indført mulighed for, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed, jf. lovens § 1, nr. 15. Bestemmelsen er ikke sat i kraft.

Efter bestemmelsen kan justitsministeren fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling. Reglerne forudsættes at skulle gælde for både fysiske og juridiske personer, der ansøger om tilladelse til at foretage indsamling, og forudsættes desuden at gælde enhver form for indsamling. Den digitale løsning, som skal anvendes, vil skulle stilles til rådighed af Civilstyrelsen.

Bemyndigelsen vil kunne blive udnyttet til at fastsætte nærmere regler for brugen af den digitale selvbetjening i lighed med, hvad der kendes fra allerede eksisterende ordninger om obligatorisk digital selvbetjening på andre forvaltningsområder. Som eksempel på sådanne ordninger henvises til lov nr. 710 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven (Vidneudelukkelse for patentrådgivere, obligatorisk digital selvbetjening ved ansøgning om fri proces m.v.).

Det er forudsat, at der i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen eksempelvis vil kunne blive fastsat nærmere regler om, at ansøgninger, som ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Indsamlingsnævnet, og regler om hvornår Indsamlingsnævnet kan dispensere fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening.

Det er navnlig forudsat, at reglerne om dispensation vil skulle tage højde for de situationer, hvor en person som følge af særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, ikke kan eller må forventes at kunne anvende en digital selvbetjeningsløsning. Indsamlingsnævnet vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne særlige forhold i hvert enkelt tilfælde, hvor en person anmoder om dispensation. Indsamlingsnævnet vil i givet fald skulle informere vedkommende om mulighederne for at indgive ansøgningen på anden vis eller om muligheden for at lade andre ansøge via fuldmagt.

Det er desuden forudsat, at der vil skulle fastsættes regler om, at Indsamlingsnævnet i andre ekstraordinære situationer vil kunne beslutte at behandle en ansøgning, som ikke er indgivet via den digitale selvbetjening. Hermed sigtes til situationer, hvor det eksempelvis som følge af omstændighederne ved ansøgningen, herunder beskaffenhed eller omfanget af materialet i ansøgningen, eller Indsamlingsnævnets forhold efter en konkret vurdering findes mest hensigtsmæssigt af fravige kravet om digital selvbetjening.

Endelig er det forudsat, at Indsamlingsnævnet i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen, som trådte i kraft den 25. maj 2018, vil være forpligtet til at stille en sikker digital løsning til rådighed.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Muligheden for at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling vil sikre en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling af ansøgningerne. Det samme vil kunne opnås ved digital indsendelse af regnskaber.

Indførelse af en digital løsning forventes desuden at medføre, at flere af regnskaberne vil indeholde de påkrævede oplysninger og derved lette administrationen hos Civilstyrelsen, der stiller sekretariatsbetjening til rådighed for Indsamlingsnævnet. Ligeledes vil indsendelse af regnskaber via en digital løsning kunne styrke den efterfølgende kontrol med indsamlinger ved at give mulighed for en øget maskinel behandling

af oplysningerne i regnskabet, hvilket vil kvalificere og understøtte en risikobaseret manuel kontrol af regnskaberne.

Indførelse af obligatorisk digital indberetning af regnskaber vil også være i overensstemmelse med den fælles offentlige digitaliseringsstrategi, som bl.a. indebærer, at skriftlig kommunikation mellem borgere og det offentlige som udgangspunkt skal overgå til digital kommunikation.

På den baggrund finder Justitsministeriet, at der bør kunne fastsættes regler om obligatorisk brug af en digital tjeneste til indberetning af regnskaber. Justitsministeriet finder endvidere, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgninger – som ikke er sat i kraft – bør videreføres.

Der er ikke ved den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital løsning hjemmel til at fravige grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper om eksempelvis notatpligt, myndighedernes vejledningspligt, pligt til at oplyse en sag tilstrækkeligt, adgang til partsrepræsentation m.v.

Et krav om obligatorisk brug af digital løsning ved indsendelse af regnskaber er derimod en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er frihed for borgeren til at henvende sig til offentlige myndigheder på den måde, som borgeren ønsker, og en sådan ordning antages derfor at kræve en klar hjemmel.

Efter forvaltningslovens § 7, stk. 1, skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital løsning ændrer ikke denne pligt. Indsamlingsnævnets sekretariat vil således have pligt til at informere om, at regnskaber skal indsendes til Indsamlingsnævnet på en bestemt måde, og til som hidtil i fornødent omfang at yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse til Indsamlingsnævnets sekretariat herom. Det vil i den forbindelse påhvile sekretariatet at hjælpe borgere, der ikke har mulighed for at kommunikere digitalt, herunder vejlede om mulighederne for dispensation.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at justitsministeren skal kunne fastsætte regler om, at regnskaber skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Reglerne om obligatorisk brug af digital løsning ved indsendelse af regnskaber til Indsamlingsnævnet forudsættes at gælde for både fysiske og juridiske personer, der er forpligtet til at indsende et regnskab i henhold til indsamlingsloven, og forudsættes desuden at gælde enhver form for indsamling.

Den digitale løsning, som skal anvendes til indsendelse af regnskaber, vil skulle anvises af Civilstyrelsen. Der vil således være mulighed for, at Civilstyrelsen kan anviser allerede eksisterende digitale løsninger, f.eks. virk.dk, såvel som udvikle egne digitale løsninger. Det vil endvidere være muligt at anviser forskellige løsninger til de forskellige typer af regnskaber.

Det forudsættes, at den foreslåede bemyndigelse vil blive udnyttet til at fastsætte nærmere regler for brugen af den digitale løsning i lighed med, hvad der kendes fra allerede eksisterende ordninger om obligatorisk digitale løsninger på andre forvaltningsområder. Som eksempel på sådanne løsninger henvises til lov nr. 1535 af 19. december 2017 (Omskrivning og modernisering af skattekontrolloven, herunder øget digitalisering og brug af digitale selvbetjeningsløsninger).

Det forudsættes således, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse eksempelvis vil blive fastsat

nærmere regler om, at regnskaber, som ikke indgives via den digitale løsning, ikke anses for korrekt indsendt i henhold til indsamplingsloven, og regler om hvornår Indsamplingsnævnet kan dispensere fra kravet om anvendelse af den digitale løsning.

Reglerne om dispensation forudsættes navnlig at skulle tage højde for de situationer, hvor en person som følge af særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, ikke kan eller må forventes at kunne anvende en digital løsning. Indsamplingsnævnet vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne særlige forhold i hvert enkelt tilfælde, hvor en person anmoder om dispensation. Indsamplingsnævnet vil i givet fald skulle informere vedkommende om mulighederne for at indsende regnskabet på anden vis eller om muligheden for at lade andre indsende regnskabet via fuldmagt.

Det forudsættes desuden, at der vil skulle fastsættes regler om, at Indsamplingsnævnet i andre ekstraordinære situationer vil kunne beslutte at acceptere et regnskab, som ikke er indgivet via den digitale løsning. Hermed sigtes til situationer, hvor det eksempelvis som følge af omstændighederne ved regnskabet, herunder beskaffenhed eller omfanget af materialet, eller Indsamplingsnævnets forhold efter en konkret vurdering findes mest hensigtsmæssigt af fravige kravet om anvendelse af en digital løsning.

Endelig forudsættes det, at Indsamplingsnævnet i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen, som trådte i kraft den 25. maj 2018, vil være forpligtet til at anvise en sikker digital løsning.

Ændringen gennemføres ved en nyafattelse af § 1, nr. 15, i lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger, således at bestemmelsen udvides med bemyndigelsen til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indsendelse af regnskaber.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

2.4. Afskaffelse af krav om flere ansvarlige og medansvarlige

2.4.1. Gældende ret

Det følger af indsamplingslovens § 15, stk. 1, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.

Reglerne er fastsat i indsamplingsbekendtgørelsen, hvorefter en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af mindst 3 fysiske personer, hvoraf mindst en skal være myndig. Når indsamlingen forestås af en juridisk person, skal der angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangøren efter indsamplingsloven og denne bekendtgørelse, jf. stk. 2. Angivelsen skal indeholde oplysning om personens navn, adresse og personnummer.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Kravet om, at indsamlinger, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af mindst 3 fysiske personer, har eksisteret siden cirkulære nr. 83 af 23. maj 1934 om offentlige indsamlinger. Da kravet er forudsat i bemærkningerne til indsamplingsloven, forudsætter afskaffelsen en nyaffattelse af bestemmelsen med nye bemærkninger.

Kravet blev videreført i forbindelse med udarbejdelsen af den gældende indsamplingslov ud fra en antagel-

se om, at risikoen for misbrug mindskes, hvis indsamlingen forestås af mere end en enkelt person, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 142 som fremsat, side 16.

Over for hensynet til at mindske risikoen for misbrug står dog det forhold, at kravet kan virke som en barriere for at opnå Indsamlingsnævnets tilladelse. Det kan være medvirkende til, at sådanne indsamlinger i et vist omfang iværksættes uden Indsamlingsnævnets tilladelse.

Dertil kommer, at udbredelsen af sociale medier, internetbaserede indsamlingsplatforme og mobile betalingsløsninger gør det enkelt at indsamle, dele betalingsoplysninger og udbrede kendskabet til en indsamling, og der kræves derfor ikke samme fysiske indsats fra indsamleren som tidligere. Det er således blevet nemmere at starte og drive en indsamling som enkeltperson. Kravet kan desuden omgås ved, at der indsættes ægtefæller, børn eller lignende som øvrige komitémedlemmer.

På denne baggrund finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt at afskaffe kravet om, at indsamlinger, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af mindst 3 fysiske personer. Justitsministeriet har i den forbindelse afvejet hensynet til at mindske risikoen for misbrug samt kravets evne hertil over for hensynet til, at det skal være nemt og enkelt at opnå en indsamlingstilladelse. Afskaffelsen af kravet forventes også at indebære, at flere indsamlere vil ansøge om tilladelse og dermed mindske risikoen for, at visse indsamlere – bl.a. pga. kravet – forsøger at unddrage sig Indsamlingsnævnets tilsyn og kontrol.

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at kravet om, at der for indsamlinger, der forestås af juridiske personer (selskaber, foreninger m.v.), skal angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangørerne, bør afskaffes. Dette er begrundet i, at den medansvarliges ansvar er afledt af den juridiske persons ansvar. Hvis den juridiske persons ansvar bortfalder, f.eks. hvis den juridiske person ophører, bortfalder den medansvarliges ansvar også. Den medansvarlige har således ikke noget selvstændigt ansvar og kravet om, at der skal angives en medansvarlig, forekommer derfor overflødigt.

Hertil kommer, at det ofte er en ansat ved den juridiske person, der angives som den medansvarlige, hvilket vil være uhensigtsmæssigt, hvis den pågældendes ansættelsesforhold ophører eller ændrer sig.

Justitsministeriet finder derfor, at det er hensigtsmæssigt at afskaffe kravet, så det bliver klart, at den juridiske person, der forestår indsamlingen, er fuldt ansvarlig for overholdelsen af lovgivningen.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at nyaffatte bestemmelsen med samme ordlyd for at ændre bemærkninger til bestemmelsen, så det ikke længere er forudsat, at der skal fastsættes krav om, at en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af mindst 3 fysiske personer, hvoraf mindst en skal være myndig.

Det forudsættes, at kravet i stedet erstattes med et krav om, at en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af en fysisk person, som er myndig.

Ændringen udmøntes gennem en ændring af indsamlingsbekendtgørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for staten som følge af de foreslåede justeringer for Indsamlingsnævnets virksomhed, herunder kompetencen til at træffe afgørelser om lovens anvendelsesområde. Der lægges op til at afholde lovforslagets økonomiske konsekvenser inden for

Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme. Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for regionerne og kommunerne.

Lovforslaget vurderes i øvrigt at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med lovforslaget foreslås en række ændringer, som skal styrke kontrollen og tilsynet på indsamlingsområdet. Det foreslås bl.a., at der skal kunne fastsættes regler om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening ved indsendelse af regnskaber.

Lovforslaget vurderes på den baggrund at medføre negative økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Konsekvenserne vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Lovforslaget påvirker ikke virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller. Med lovforslaget foreslås det dog, at der skal kunne fastsættes regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indsendelse af regnskaber. Dette skal ses i lyset af, at der allerede er hjemmel til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling. Der vil være fokus på at sikre en brugervenlig digital selvbetjeningsløsning. Lovforslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med principperne for agil erhvervsrettet lovgivning.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har ikke været sendt i høring i forbindelse med genfremsættelsen.

Et udkast til det oprindelige lovforslag (Folketingstidende 2022-23 (1. samling), A, L 6 som fremsat) har i perioden fra den 7. juli 2022 til den 18. august 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Alzheimerforeningen, Amnesty International Danmark, BetterNow, Børnenes Kontor, Børns Vilkår, Care Danmark, Caremaker, Center for Podcast, Centralmissionen, Civilstyrelsen,

Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Danish Muslim Aid, Danmarks-samfundet, Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Crowdfunding Forening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkehjælp, Dansk Industri, Dansk Revisorforening, Dansk Røde Kors, Dansk Sømands- og Udlandskirker (DSUK), Danske Advokater, Danske Regioner, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, De samvirkende menighedsplejer, DGI, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsmæglernes Landsorganisation, Erhvervsstyrelsen, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finanstilsynet, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring & Pension, Frelsens Hær, FSR – danske revisorer, Giftforeningen, Grænseforeningen, Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland, Hjerteforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, HK-Landsklubben for Politiet, Indsamlingsnævnet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO, Justitia, Kirkens Korshær, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen Evnesvages vel (Landsforeningen LEV), Landsforeningen for sukkersyge (Diabetesforeningen), Landsforeningen til kræftens bekæmpelse (Kræftens Bekæmpelse), Landsorganisationen Red Barnet (Red Barnet), Læger uden Grænser (MSF), Mellemfolkeligt Samvirke, Oxfam IBIS, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Politiforbundet, Realkreditrådet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, Scleroseforeningen, SOS Børnebyerne, Spillemyndigheden, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Udlændingestyrelsen, Ældre Sagen, Aarhus Retshjælp, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Det bemærkes, at det oprindelige lovforslags § 1, nr. 1, om undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding ikke indgår i lovforslaget.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for staten som følge af de foreslåede justeringer for Indsamlingsnævnets virksomhed, herunder kompetencen til at træffe afgørelser om lovens anvendelsesområde. Der lægges op til at afholde lovforslagets økonomiske konsekvenser inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme. Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for regionerne og kommunerne.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, muligheden for at fastsætte regler om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening ved indsendelse af regnskaber for-

		ventes at medføre negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, men disse vurderes at være under 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, muligheden for at fastsætte regler om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening ved indsendelse af regnskaber forventes at medføre negative administrative konsekvenser for erhvervslivet, men disse vurderes at være under 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten		
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af indsamplingslovens § 3, stk. 1, at en indsamling først kan iværksættes, når Indsamplingsnævnet har givet tilladelse til indsamlingen, jf. dog § 4, stk. 1. Indsamplingsnævnet foretager i forbindelse med ansøgningen en kontrol af det oplyste formål med indsamlingen, jf. § 10.

Det foreslås at tilføje et nyt *stk. 2*, således at Indsamplingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Nævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse, hvis nævnet, efter at tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter bestemmelsens 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Indsamplingsnævnet fremover kan afslå en ansøgning om tilladelse, når der på baggrund af forhold ved tidligere indsamlinger er en formodning for, at indsamleren – eller indsamlerne – ikke vil overholde indsamplingslovgivningen.

Indsamplingsnævnet vil desuden kunne tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse, hvis nævnet efter meddelelsen af tilladelsen bliver bekendt med sådanne forhold. For at kunne tilbagekalde en tilladelse efter forslaget, skal der således foreligge nye faktiske oplysninger, der ikke forelå på det tidspunkt, hvor tilladelsen blev meddelt.

De forhold, der kan indikere, at indsamleren ikke formodes at ville overholde loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven, kan f.eks. være, at indsamleren tidligere ikke har indsendt behørigt regnskab

til Indsamplingsnævnet, at indsamleren gentagne gange ikke efterkommer Indsamplingsnævnets anmodning om yderligere oplysninger, at indsamleren anvender midlerne i strid med formålet, eller at indsamleren er dømt for at have forestået indsamlinger uden den fornødne tilladelse eller i øvrigt i strid med loven.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse være en betingelse for afslag eller tilbagekaldelse, at der er anledning til at formode, at indsamplingslovgivningen ikke vil blive fulgt i forbindelse med en ny eller igangværende indsamling.

En beslutning om at afslå en ansøgning om eller tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse forudsætter herudover, at der foretages en konkret afvejning af hensynet til indsamlerens interesse i at opnå eller opretholde en tilladelse over for hensynet til at undgå gentagne overtrædelser af indsamplingslovgivningen. I hensynsafvejningen vil omfanget og karakteren af den eller de tidligere overtrædelser skulle indgå. Det vil ikke være enhver tidligere overtrædelse af indsamplingslovgivningen, der vil skabe en formodning for, at indsamplingsloven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt, og dermed for, at der skal meddeles et afslag eller ske tilbagekaldelse efter bestemmelsen. Det vil tale for et afslag, at der er sket gentagne overtrædelser af indsamplingslovgivningen – også selvom disse er af mindre karakter. En enkeltstående overtrædelse vil også kunne medføre afslag eller tilbagekaldelse, såfremt overtrædelsens karakter taler herfor. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis indsamleren har anvendt de indsamlede midler i strid med formålet.

Det forudsættes, at indsamlinger, hvis tilladelse er blevet tilbagekaldt, vil blive fjernet fra Indsamplingsnævnets offentlig tilgængelige liste over godkendte indsamlinger.

Det bemærkes, at en tilladelse til at foretage indsamling også vil kunne tilbagekaldes efter indsamplingslovens § 11, stk. 4, hvis indsamleren gør sig skyldig i gentagne overtrædelser af god indsamlingsskik.

Til nr. 2 og 3

Det følger af indsamplingslovens § 9, stk. 1, at Indsamplingsnævnet består af en formand, der skal være jurist, og yderligere 5 medlemmer. 2 af medlemmerne beskikkes efter indstilling fra Indsamplingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, jf. lovens § 9, stk. 1. Medlemmerne og stedfortrædere for disse, der udpeges efter samme regler, beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted, jf. stk. 2.

Det foreslås at ændre § 9, stk. 1, 3. pkt., således at Indsamplingsnævnets medlemmer – ud over formanden – beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Indsamplingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk, Rigspolitiet og Erhvervsministeriet, der hver indstiller et medlem. Det foreslås, at det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden om IT og digital udvikling.

De foreslåede ændringer vil medføre, at Indsamplingsnævnet fremover fortsat vil bestå af en formand og yderligere 5 medlemmer. ISOBRO vil fremover alene indstille et medlem, idet nævnet i stedet vil blive tilføjet kompetencer inden for IT og digital udvikling. Indsamplingsnævnet vil herefter have bedre forudsætninger for at håndtere problemstillinger relateret til den digitale udvikling.

Til nr. 4 og 5

Det følger af indsamplingslovens § 10, stk. 5, nr. 1-4, at Indsamplingsnævnet træffer afgørelse i sager om tilladelse til at foretage indsamlinger, tilladelse til anvendelse af indsamlede midler til andre formål end angivet i ansøgningen, overtrædelse af god indsamlingsskik og ændring af navnet på en indsamling eller

angivelse af et andet navn på den indsamler, der står bag indsamlingen, hvis navnet giver anledning til forveksling med en eksisterende indsamling.

Det foreslås at indsætte et nyt *nr. 1* i § 10, stk. 5. Ifølge det foreslåede nr. 1 kan Indsamlingsnævnet træffe afgørelse om, hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Indsamlingsnævnet vil kunne træffe afgørelser om indsamlingslovens anvendelsesområde. Det vil derfor med den foreslåede ændring være Indsamlingsnævnet, der i første instans fastlægger, hvorvidt en indsamling er omfattet af indsamlingsloven.

Vedrørende borgernes mulighed for at indbringe Indsamlingsnævnets afgørelser for domstolene henvises også til den foreslåede søgsmålsfrist i lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 6

Indsamlingsloven indeholder ikke nogen regler om, hvornår søgsmål til prøvelse af afgørelser efter indsamlingsloven senest skal være anlagt.

Det foreslås at indsætte en ny § 13 a. Efter den foreslåede bestemmelse skal søgsmål til prøvelse af afgørelser efter indsamlingsloven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Fristen beregnes fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt den pågældende borger eller virksomhed.

Indsamlingsnævnet skal oplyse i afgørelsen, hvis afgørelsen er omfattet af en søgsmålsfrist, jf. forvaltningslovens § 26. Dette gælder, uanset om afgørelsen meddeles mundtligt eller skriftligt.

Overskridelse af søgsmålsfristen vil som udgangspunkt medføre, at sagen afvises ved domstolene.

Til nr. 7

Det følger af indsamlingslovens § 15, stk. 1, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.

Det er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen, at der i medfør af bestemmelsen bl.a. kan fastsættes regler om, hvem der kan forestå en indsamling, herunder at en indsamling skal forestås af en juridisk person med et CVR-nummer eller mindst 3 fysiske personer i forening. Der skal angives mindst én her i landet boende myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangørerne.

Reglerne er udmøntet i indsamlingsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Det foreslås, at § 15, stk. 1, nyaffattes med samme ordlyd, så der rent lovteknisk gives mulighed for at ændre i bemærkningerne. Nyaffattelsen sker således for, at kravet i bemærkningerne om, at en indsamling, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af tre personer, kan afskaffes. Kravet om, at der skal angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangøren efter indsamlingsloven og indsamlingsbekendtgørelsen, når en indsamling forestås af en juridisk person, afskaffes ligeledes.

Med nyaffattelsen er det således forudsat, at der fremover alene vil være krav om, at en indsamling skal forestås af en juridisk person eller af en fysisk person, som er myndig.

Det er forudsat, at gældende ret i øvrigt videreføres.

Det er derfor forudsat, at den gældende indsamlingsbekendtgørelse i vidt omfang vil blive videreført, så den fortsat indeholder nærmere regler om bl.a. kravene til indsamlinger, herunder således at de krav, der stilles til en indsamling, vil afhænge af, hvilken type af indsamling der er tale om. Det forudsættes, at der fortsat i den forbindelse er fastsat lempeligere krav, herunder regnskabskrav, til indsamlinger, der foretages af organisationer, som er godkendt af skatteministeren og omfattet af loven efter § 4, stk. 1.

Der vil fortsat kunne fastsættes regler om krav til regnskab og revision. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler om bl.a., at de ansvarlige for indsamlingen i tilknytning til underskriften af regnskabet skal erklære, at indsamlingen er foretaget i overensstemmelse med denne lov, herunder at det tydeligt skal fremgå af revisors påtegning, hvis regnskabet ikke indeholder en sådan erklæring. Endvidere forventes der som hidtil fastsat krav om, at revisor skal afgive erklæring i forhold til dokumentation for overskudets anvendelse.

Justitsministeren er ligeledes fortsat bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes krav til bl.a. ansøgningens indhold og dokumentation herfor. Desuden vil der kunne fastsættes regler om husindsamlinger i geografisk afgrænsede områder samt om de særlige tilfælde, hvor der kan meddeles tilladelse til gadeindsamlinger efter lovens § 6, stk. 2.

Herudover forventes reglerne om kravene til indsamlingsanmeldelser, bagatelgrænser, årsregnskaber og årsberetning, offentliggørelse m.v., videreført.

Til nr. 8

Det følger af § 1, nr. 15, i lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger (Indsamlinger blandt juridiske personer, testamentariske dispositioner m.v.), at justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Bestemmelsen er endnu ikke sat i kraft.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 2* i § 15, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives, og at regnskaber skal indsendes ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Med den foreslåede ændring udvides den endnu ikke ikraftsatte bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening til også at omfatte indgivelse af regnskaber.

Det forudsættes, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse vil blive fastsat nærmere regler om, at en indsamler ved indgivelse af en ansøgning om og betaling for tilladelse til at foretage indsamling samt ved indsendelse af regnskaber skal anvende den digitale løsning, som Civilstyrelsen anviser. Det forudsættes desuden, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse eksempelvis vil blive fastsat nærmere regler om, at ansøgninger og regnskaber, som ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Indsamlingsnævnet, og regler om hvornår Indsamlingsnævnet kan dispensere fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening. Reglerne om dispensation forudsættes navnlig at ville skulle tage højde for de situationer, hvor en person som følge af særlige forhold, f.eks. handicap eller manglende it-kompetencer, ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende en digital løsning. Indsamlingsnævnet vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne særlige forhold i hvert enkelt tilfælde, hvor en person anmoder om dispensation.

Det forudsættes derudover, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse vil blive fastsat regler om, at Indsamlingsnævnet også i andre ekstraordinære situationer vil kunne undlade at afvise en ansøgning eller

et regnskab, der ikke er indgivet via den digitale løsning, hvis det ud fra en samlet vurdering findes at være mest hensigtsmæssigt.

En ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling og et regnskab, der indgives efter de regler, som udstedes i medfør af den foreslåede bemyndigelse, vil skulle anses for at være kommet frem, når regnskabet er tilgængeligt for Indsamlingsnævnet, uanset på hvilket tidspunkt af døgnet det måtte være.

De gældende regler i indsamlingsbekendtgørelsens § 2 finder anvendelse, hvis Indsamlingsnævnet dispenserer fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening. Det indebærer, at en ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives skriftligt til Indsamlingsnævnet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1. Ansøgningen vil i disse tilfælde skulle anses for at være kommet frem til Indsamlingsnævnet på det tidspunkt, hvor Indsamlingsnævnet modtager ansøgningen fysisk.

Det forudsættes, at der i forbindelse med indgivelse af en ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling samtidig sker betaling i overensstemmelse med indsamlingslovens § 14, stk. 1.

Til nr. 9

Det følger af indsamlingslovens § 16, stk. 1, at overtrædelse af § 2, stk. 2, § 3, stk. 1 og 3, § 4, stk. 1, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, og § 7, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås henvisningen ændret, så der henvises til § 3, stk. 1 og 4, i stedet for § 3, stk. 1 og 3.

Til § 2

Det følger af § 1, nr. 15, i lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger (Indsamlinger blandt juridiske personer, testamentariske dispositioner m.v.), at justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Bestemmelsen er endnu ikke sat i kraft.

Det foreslås at ophæve bestemmelsen og i stedet affatte denne på ny med henblik på at udvide bemyndigelsen til også at omfatte indgivelse af regnskaber.

Det foreslås desuden at ophæve § 3, stk. 2, i lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger (Indsamlinger blandt juridiske personer, testamentariske dispositioner m.v.), hvorefter justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 15. Ændringen er en konsekvensrettelse af ophævelsen af § 1, nr. 15.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

Til § 3

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2023.

Fra lovens ikrafttræden skal afgørelser truffet efter loven indbringes for domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Søgsmålsfristen vil således ikke gælde for afgørelser, som Indsamlingsnævnet træffer inden lovens ikrafttræden.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøerne har overtaget indsamlingsområdet. Loven skal derfor ikke gælde eller kunne sættes i kraft for Færøerne.

Lov nr. 287 af 9. juni 1971 om offentlige indsamlinger med senere ændringer er sat i kraft for Grønland med ændringer ved anordning nr. 99 af 22. marts 1982 og anordning nr. 275 af 1. maj 1995. Lov om indsamling m.v. kan sættes i kraft for Grønland, men er det ikke. Det foreslås derfor, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om indsamling m.v., jf. lov nr. 511 af 26. maj 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 81 af 30. januar 2019 og lov nr. 105 af 4. februar 2020, foretages følgende ændringer:

§ 3. ---

1. I § 3 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamlingsnævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse efter stk. 1, hvis nævnet, efter tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter 1. pkt.«

Stk. 2-4. ---

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 9. Til varetagelse af opgaver efter denne lov oprettes der et indsamlingsnævn bestående af 1 formand og yderligere 5 medlemmer, som udpeges af justitsministeren. Formanden skal være jurist. 2 af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet. Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, skal have særlig indsigt i forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

2. § 9, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»1 af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet Tænk, 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet, og 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet.«

Stk. 2-4. ---

3. I § 9, stk. 1, indsættes som 5. pkt.:

»Det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Erhvervsministeriet, skal have særlig viden om IT og digital udvikling.«

§ 10. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Indsamlingsnævnet træffer afgørelse i sager om 1-4) ---

4. I § 10, stk. 5, indsættes før nr. 1 som nyt nummer:

»1) hvorvidt en indsamling er omfattet af lovens anvendelsesområde,«

Nr. 1-4 bliver herefter nr. 2-5.

Stk. 6. ---

§ 11. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Hvis Indsamlingsnævnet træffer afgørelse om, at en indsamler har overtrådt god indsamlingsskik, jf. § 10, stk. 5, nr. 3, udtaler nævnet kritik. Indsamlingsnævnet offentliggør

5. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »3« til: »4«.

udtalelser af kritik på nævnets hjemmeside og pålægger indsamleren snarest muligt at offentliggøre udtalelsen.

Stk. 4. ---

§ 15. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan anmeldelse og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.

Stk. 2. ---

§ 16. Overtrædelse af § 2, stk. 2, § 3, stk. 1 og 3, § 4, stk. 1, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, og § 7 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2-4. ---

§ 1 ---

1-14. ---

15. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

16. ---

§ 3

Stk. 1. ---

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 15.

Stk. 3-4. ---

6. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 13 a. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter denne lov skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.«

7. § 15, *stk. 1*, affattes således:

»Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan anmeldelse og indsendelse af regnskab skal ske. Justitsministeren fastsætter herudover nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6.«

8. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at indgivelse af ansøgning om tilladelse til at foretage indsamling, og at indsendelse af regnskaber skal ske ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening).«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

9. I § 16, *stk. 1*, ændres »§ 3, stk. 1 og 3,« til »§ 3, stk. 1 og 4,«.

§ 2

I lov nr. 81 af 30. januar 2019 om ændring af lov om indsamling m.v. og lov om fonde og visse foreninger foretages følgende ændringer:

1. § 1, *nr. 15*, ophæves.

2. § 3, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 2-3.